

huisarts en wetenschap

MAANDBLAD VAN HET NEDERLANDS
HUISARTSEN GENOOTSCHAP

REDACTIE: H. FRESE, BERGAMBACHT, HOOFDREDACTEUR - D. C. DEN HAAN, LEIDEN - A. HOFMANS, ROTTERDAM

Redactiesecretariaat: Keizersgracht 327, Amsterdam

Uitgever: Fa A. H. Kruyt, Groot Hertoginnelaan 28, Bussum, tel. 02959-6155, postgiro 142554

Abonnement f 12,50 per jaar, buitenland f 15,-. Losse nummers f 1,50

VAN DE REDACTIE

Het Ledencongres 1957

Ten tijde van zijn eerste ledencongres, einde november 1957 gehouden, telde het Nederlands Huisartsen Genootschap 743 leden, aanzienlijk meer dus dan er leden-oprichters in dezelfde ruimte van Esplanade te Utrecht een jaar tevoren op 29 december 1956 tezamen kwamen, teneinde aan de eerste manifestatie van het Genootschap kracht te geven en daarmee stuwing aan al hetgeen in het jaar 1957 zowel centraal als in periferie is geschied. Uiteraard is die oprichtingsbijeenkomst teruggekomen in de gedachten van degenen, die het beeld herkende van de fraaie, iets gebogen, door de meesterhand van Dudok ontworpen bovenzaal van Esplanade, welke langzaam gevuld raakte, waarin men de eerste blauwe rookwolkjes zag opstijgen en — eigenlijk al voor het betreden — de ijver observeerde van de correct in donker kostuum geklede assisterende studenten. Men was geneigd te gaan overdenken dat deze efficiënte manier van registreren, deze verzorgde ontvangst van de deelnemende leden, pathognomisch zou kunnen zijn voor de geest, welke het gehele Genootschap doordringt; te overdenken ook of hier wellicht reeds een proef werd genomen met een nieuw systeem van patiëntenregistratie — doch voorzitter Hogerzeil heeft de gedachten uit overpeinzingen snel teruggevoerd naar de orde der zaken. Slechts drie minuten na de vastgestelde tijd opende hij de vergadering en hij heeft gedurende de gehele congresdag het tijdschema vast in de hand gehouden.

In de huishoudelijke vergadering zijn de programmapunten een voor een onder de hamer doorgaan: notulen, overzicht van de secretaris — welk een dynamisch jaar heeft het jonge Genootschap achter de rug! — overzicht van de penningmeester, de statuten en de bestuursverkiezing, die collega M. G. van Nieuwenhuyzen uit Hoensbroek achter de groene tafel heeft gebracht, de rondvraag, waarbij kon blijken hoezeer „huisarts en wetenschap” zich in de belangstelling van de leden mag verheugen — het moest en werd ook vlot doorgenomen aleer de wetenschap in dit huisartsenmilieu werd binnengevoerd door collega Bekius. Hij wees op de noodzaak de „paratus” nu eindelijk aan de kant te zetten. Hoevelen zullen, deze dringende en duidelijk gemotiveerde waarschuwing ten spijt, hun alcoholspuit nog in de hand nemen, onvoldoende beseffende het gevaar dat hiermede verbonden is?

Na het collectief bezoek van de congressisten aan de tentoonstelling, welke door Bekius mede was ingeleid, heeft Bos met zijn beschouwing over periodiek geneeskundig onderzoek naast die belangstelling voor sterilisatieproblemen meteen weer nieuwe aandacht opgeëist. Zijn korte voordracht was een duidelijk vertoon van de enorme hoeveelheid problemen, die ligt te wachten op overweging en oplossing. Ook later op de dag zou men deze ervaring opdoen. „Bij elke zin, die wordt gezegd” — aldus een bezoeker van het congres, die zelf geen huis-

arts is — „wordt een emmer vol problemen aangedragen”. Dit beeld bleef mij gedurende de gehele middag bij en in gedachten zag ik de deelnemers aan het einde van de congresdag huiswaarts gaan, diep gebukt onder het juk met de emmers, tot de rand toe gevuld met problematiek van de huisartsen-geneeskunde.

De middagvergadering, na een lunch, die verpozing, vernieuwing van oude vriendschap en levendige discussie bracht over hetgeen reeds vóór deze tafel was opgeschoteld, heeft nog meer leden van het N.H.G. bijeen gebracht. Voorzitter Festen van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst had ook de ochtendvergadering bijgewoond. Prof. Groen gaf blijk van zijn belangstelling voor het werk van het Genootschap — Brühl kon zijn benoeming tot hoogleraar in Israël tijdens deze middagvergadering bekend maken — en verscheidene leden van het Hoofdbestuur van de Maatschappij, ook voorzitter Landheer van de Landelijke Huisartsen Vereniging en Dr. C. L. C. van Nieuwenhuizen, voorzitter van de Landelijke Specialisten Vereniging waren aanwezig, hiermede demonstrerende hoezeer de belangen van het Genootschap zijn verweven met die van de Maatschappij en hoezeer men begrip blijkt te hebben voor elkaanders taak ten dienste van de uitoefening van de geneeskunst in ons land.

De rubriek „medisch-farmaceutische voorlichting”

Met grote spijt moet de redactie mededelen, dat de rubriek „medisch-farmaceutische voorlichting”, nog voordat de eerste artikelen werden geplaatst, reeds weer moet worden beëindigd.

Uiteraard zijn aan dit besluit vele besprekingen en overwegingen vooraf gegaan. Collega Van Dop heeft, na ernstig overwegen van alle omstandigheden, tenslotte gemeend aan de redactie te moeten mededelen, dat hij afziet van het redigeren van deze rubriek. Hierbij hebben verscheidene factoren een rol gespeeld. Het zou naar onze mening niet juist zijn deze alle aan de lezer uiteen te zetten. Eén van de overwegingen van collega Van Dop mogen wij echter vermelden: van bepaalde zijde is aan de redactie te kennen gegeven, dat men het betreurt dat deze rubriek onder redactie van Van Dop zou verschijnen, en hoewel wij dit op zichzelf stellig geen bezwaar achten, meent collega Van Dop, dat wellicht verdere medewerking door hem een harmonische ontwikkeling van het tijdschrift in de weg zou kunnen staan. De redactie meent dit standpunt te moeten respecteren.

Intussen zijn wij er wel van doordrongen dat het geven van medisch-farmaceutische voorlichting aan de huisarts van groot belang is. De redactie zal trachten in de nabije toekomst voor deze rubriek mogelijkheden te vinden die wel realiseerbaar zijn.

Fr.

De rede van welkom, door Hogerzeil op deze middagvergadering uitgesproken, onderstreepte nog eens het belang van het werk, dat dit jonge Genootschap voor zich ziet. Het rijk gevarieerde beeld van allerlei problemen, dat ons daarop werd geboden, toonde zulks niet minder aan. Wat dit rijk gevarieerde beeld betreft zal het bestuur er het volgend jaar naar streven het programma meer eenvormig te doen zijn, omdat men bij deze variatie ten opzichte van de discussiemogelijkheid ietwat de knelling van het strakke tijdschema voelde. Of streven naar meer eenvormigheid voordeel zal bieden is voorhands niet te zeggen. Persoonlijk was ik juist onder de indruk van de veelzijdigheid van onderwerpen die naar voren werden gebracht. Juist daardoor werd de indruk van klemmende noodzaak van het bestaan van dit Genootschap overduidelijk gedemonstreerd.

Het is in dit korte verslag niet de plaats, uit te weiden over al hetgeen gezegd en overwogen werd. Moeilijkheden, verbonden aan het demonstreren van patiënten (Lenglet), ervaringen bij de studie van psychosomatische ziekten (Takens), het werk van de landelijke studiegroep verloskundige hulp in de huisartsenpraktijk, naar voren gebracht door Verhagen — welk een enorm materiaal ter statistische bewerking kan hieruit voortkomen! — en daarna, rustiger, breder uitgewerkt, Brühl over nascholingsproblematiek, waarbij hij zich optimist toonde: „.... Het komt mij voor, dat, indien wij voldoende overtuigingskracht, energie en samenwerking weten op te brengen, er voldoende mogelijkheden voor ons liggen om met de realisatie op verschillende punten onmiddellijk een aanvang te maken . . .”, en tenslotte een zuiver medisch onderwerp, dat de belangstelling van iedere huisarts heeft: Admiraal sprak over de behandeling van hypertensie. Hij stemde met zijn weldoordachte voordracht, fraai geïllustreerd met vele grafieken, een ieder tot nadenken. Bijzonder waardeerde men de woorden van gelukwens en aanmoediging, welke Prof. Borst tijdens de discussie tot het bestuur van het Genootschap sprak.

En zo sloot Hogerzeil dit eerste „echte” congres, nadat de vice-voorzitter der Koninklijke Maatschappij, mevrouw J. W. van den Blink-Rolder, sprekende namens alle aanwezigen, haar bewondering en erkentelijkheid in welgekozen woorden naar voren had gebracht. Het ledencongres zal wellicht gedurende de komende jaren blijken een der belangrijkste manifestaties naar buiten te zijn van het N.H.G. Het is een rijke belevenis, deze dag te mogen medemaken en stellig kan men een ieder aanraden, hier een volgend jaar bij aanwezig te zijn. Maar toch — de kracht van het Genootschap ligt eigenlijk in de periferie. Het nog niet of te weinig ontgonnen terrein dat in iedere praktijk gereed ligt voor wetenschappelijk onderzoek, rechtvaardigt in wezen het bestaan van het Genootschap, naast nascholing, betere praktijkvoering, betere registratie . . . Het juk weegt wèl zwaar, maar is dat eigenlijk niet de bedoeling?

Fr.